معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد درگفت‌وگو با «فرهیختگان» نحوه پیاده‌سازی تحولات علمی در این معاونت را تشریح کرد

مرجعیت علمی دانشگاه آزاد با شکل‌گیری گروه‌های دانشی روشن می‌شود

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

دانشگاه آزاد در سال‌های اخیر تغییرات زیادی کرده است؛ پیش از این به لحاظ جارت، فضای اداری و برنامه‌ریزی دچار تحولاتی شده بود. به‌طور مثال سال ۹۸ معاونت‌های موضوعی شکل گرفت و سال ۱۴۰۰ نیز از سند تحول و تعالی دانشگاه رونمایی شد تا آینده دانشگاه براساس آن برنامه‌ریزی شود. اما آنچه جای خالی آن احساس می‌شد، تحول در ساختار علمی دانشگاه بود. در واقع دانشگاه و فضای علمی نیز نیازمند یک حرکت جدی و تغییراتی بود تا پتانسیل و توان علمی بالقوه دانشگاه که پیش‌تر با اعمال بخشنامه الف و ب و اصلاح آیین‌نامه‌های ترفیع و ارتقا مورد توجه قرار گرفته بود را بالفعل کند. ایده تشکیل دانشکدگان براساس همین نیاز شکل گرفت تا فضای علمی دانشگاه را دگرگون کرده و پتانسیل بالقوه دانشگاه در حوزه علمی بالفعل شود. حالا در نظام دانشی جدید، آن طور که دکتر طهرانچی درباره نظام‌نامه مدیریت دانشی دانشگاه آزاد صحبت می‌کند، پیش از این به «فرهیختگان» گفته بود، دانشگاه آزاد در کل کشور به ۲۰ دانشکدگان موضوع‌محور تقسیم‌بندی شده؛ یعنی گروه‌های علمی با یک‌دیگر مرتبط شده‌اند. ذیل هرکدام از دانشکدگان هم گروه‌های علمی جای می‌گیرند. به عبارت دقیق‌تر دانشگاه آزاد در سطح کلان ۲۰ دانشکدگان و در واحدهای مختلف دانشکده‌های متفاوت و درنهایت هم گروه‌های علمی جای می‌گیرند. محمدهادی همایون، معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از جزئیات نظام دانشی جدید دانشگاه سخن گفته است که در ادامه می‌خوانید.

هدف از تغییر ساختار علمی دانشگاه آزاد چیست؟

درباره نظام‌نامه مدیریت دانشی دانشگاه و اتفاق بزرگی که در دانشگاه آزاد در حال شکل‌گیری است، به نظر می‌رسد ما به یک تدوین نظری در حوزه حکمرانی دانش و علم نیاز داریم. دانشگاه آزاد، دانشگاهی گسترده و باسابقه است که از لحاظ اجرایی و اداری توانسته در این چند سال اخیر ساختار مستحکمی را فراهم و براساس همین ساختار این بدنه عظیم را مدیریت کند. تاثیرهای تبیین، مساله به یک ساختار اجرایی و اداری سازمانی به نام دانشگاه برمی‌گردد. دانشگاه‌ها بیشتر باید به ساختار علمی و به نظام علمی خود شناخته شده باشند و بر همین اساس نیز تکیه کنند. ما علی‌رغم حضور اساتید بسیار دانشمند که در تمام کشور مشغول به فعالیت هستند و بعضا گروه‌های بسیار قوی و همکارکه در دانشگاه آزاد اسلامی وجود دارد فاقد یک شبکه علمی بین آنها هستیم. به عبارت بهتر اساتید وجود و حضور دارند و طبیعتا در هر دانشگاهی رده‌های اساتید یا یک‌دیگر متفاوت است اما تعداد اساتید ارزشمند علمی ما قابل توجه است. آن چیزی که باعث می‌شود اینها به چشم نیایند این است که اینها در یک شبکه با یک‌دیگر منسجم و همراه نمی‌شوند. در واقع ما فاقد شبکه علمی هستیم. از آنجایی که نمی‌توانم با ابعاد دانشگاه آزاد اسلامی صحبت کنم، یک دانشگاه معمولی را مثال می‌زنم. وقتی شما وارد دانشگاه می‌شوید در نگاه اول در برخی از دانشگاه‌ها با معاونت‌ها و ادارات کل و کنار آن دانشکده‌ها روبه‌رو می‌شوید. در برخی از دانشگاه‌ها نیز دانشکده‌ها مهم‌تر هستند و یک ساختار اجرایی معاونت‌ها در معاونت کل که پشت آن است. در سطح کلان دانشگاه آزاد و نه در سطح واحدها، ما فاقد آن ساختار دانشی که الان در دانشگاه‌های دیگر که به آن می‌گوییم بودیم. دانشکده‌ها و گروه‌های ما در واحدها شکل گرفته بود و نه در کل سازمان مرکزی. در واقع این دو سطح اجرایی و دانشی، از کف که شروع می‌کرد به بالاآمدن سطح اجرایی تا بالا یعنی معاونت‌های اصلی بالا می‌آمد اما سطوح علمی و دانشی‌مان در یک جا متوقف می‌شد و ادامه آن را شاهد نبودیم. درواقع از دو پایه، یک پایه ما ناقص بود. به همین دلیل به نظر رسید که اگر ما بخواهیم این بدنه عظیم و مهم را تبدیل به یک دانشگاه واقعی کنیم باید یک ساختار دانشی در سراسر دانشگاه سازی و جاری کنیم. برای این کار ما از همین کف موجود خود شروع کردیم و در دانشگاه آزاد رشته‌های متعددی -من در حوزه علوم انسانی و هنر صحبت می‌کنم اما در همه حوزه‌ها این موضوع وجود دارد- بنا به درخواست واحدها و در تعاملی که با شورای گسترش وزارت عتف شکل گرفته بود ایجاد شده و در سراسر کشور وسایل رشته شده است. این لزوما به این معنا نیست که رشته‌های هم‌نام از یک‌دیگر جرب دارند، یا با یک‌دیگر همکار بوده یا هم افزایی می‌کنند بلکه بعضا جاهایی که یک‌دیگر را می‌شناسند شاید به دلیل جهت‌گیری‌های متفاوتی که دارند هم‌افزایی نیز نکنند و یک جاهای کار هم را خنثی کنند زیرا ذیل یک نظام دانشی قرار نگرفته‌اند. بعضا من مشاهده می‌کردم که دو رشته برای دو واحد در دو جای کشور تصویب شده و به شدت اساسی شبیه هم هستند و شاید تنها در یک کلمه با هم اختلاف دارند. این معلوم است که هماهنگی داخلی انجام نشده و هر دو مستقلا به وزارت عتف مرتبط شده‌اند که این اتفاق افتاده است.

طراحی نظام دانشی جدید دانشگاه چگونه آغاز شد؟

ما در گام اول یک دور احصا کردیم تا ببینیم در هر معاونت موضوعی یا چه حوزه‌های دانشی مواجه هستیم و این رشته را می‌توان در ذیل چه طبقه‌بندی قرار داد. ما در حوزه معاونت علوم انسانی و هنر به ۱۸ عنوان کلان رسیدیم. دوستان ما در معاونت‌های دیگر به عدد‌های دیگر رسیده و نهایتا این مجموع ۴۰ و اندی عنوان پیدا کرد که ۱۸ عنوان مربوط به حوزه علوم انسانی و هنر است. حوزه‌هایی مثل مدیریت، تاریخ و باستان‌شناسی، فرهنگ و ارتباطات، علوم سیاسی، اقتصاد، هنر، معماری و شهرسازی و... حوزه‌هایی بود که ما ابلاغ کردیم تا از این پس اسم ما در گروه‌ها این باشد. در گروه‌های ما این اسامی استاندارد نداشته است.

دلایل نامگذاری عناوین دانشکده‌ها چه بود؟

موضوع بعدی ما این بود که این گروه‌ها که با این اسامی منظم شدند مجموع این گروه‌ها یا چه نظامی در واحدها کنار یک‌دیگر قرار گرفته و یک دانشکده را ایجاد کرده و نام آن دانشکده چه خواهد بود تا ماموریت و جهت‌گیری آینده بسته به وضعیت های متفاوتی که در واحدها و استان های ما شکل گرفته بود دانشکده‌ها می‌توانستند عناوین متعددی داشته باشند. چند مورد از این عناوین را کنار یک‌دیگر گذاشته و یک دانشکده می‌شد. این کار به دانشکده ما هویت و ماموریت خود را نمی‌داد؛ این که به این جمع چند گروه را اسم بگذاریم. بلکه اسم باید الهام‌بخش بوده و جهت‌گیری را مشخص کند. اصلی‌ترین مساله اینکه این نظام اگر در واحدهای ما شکل می‌گرفت ما باید آن را به سطح ستاد و سازمان مرکزی می‌رساندیم. به همین دلیل یک جریان نیز از بالا به سمت پایین آغاز کردیم و به طور مثال متناسب با گروه‌های ۱۸ گانه در مجموع معاونت علوم انسانی و هنر، گروه‌هایی ذیل معاونت به اسم گروه‌های کشوری شکل گرفت که با همین عناوین، مدیریت کلان این حوزه‌های دانشی را در کشور عهده‌دار شوند. فرض کنید اگر ما به طور مثال مدیریت به واحدها دادیم، یک گروه مدیریت گروه کشوری باید بر همه آنها در سطح استان‌ها در لایه میانی و در سطح واحدها در لایه پایین‌تر، این جریان را مدیریت کرده و از اساتید یک مجموع علمی منسجم استخراج و ایجاد کند.

هماهنگی این گروه‌ها در سطح بالاتر چگونه دنبال خواهد شد؟

این گروه‌های کشوری به یک هماهنگی و انسجام داخلی بین خود نیاز داشتند. همان‌طور که گروه‌ها در واحدها به یک دانشکده زیر دارند که اینها را با یک‌دیگر جمع کرده و هویت دهی کنند. در گام بعدی ما به عنوان مثال در معاونت علوم انسانی و هنر ۳ تا ۶ تا از این ۱۸ گروه با یک‌دیگر نزدیک‌تر شدند. مثلا ما گفتیم که هنر، فرهنگ و ارتباطات و حتی ادبیات فارسی، برای اینکه با همگی جدیدمان در حوزه هنر و رسانه اگر به طور مثال قیلمنامه باشد ادبیات فارسی باید اینجا نقش خود را ایفا کند. یا در حوزه روانشناسی باید گفت برای بررسی آسیب‌های اجتماعی ماموریتی برای آن ایجاد می‌کنیم درحالی‌که می‌تواند نقش مثبت در طراحی تبلیغات داشته باشد که ما از این نقش غافل هستیم. حتی حوزه دانشی مثل تربیت بدنی و علوم ورزشی چون موضوع اصلی ما تربیت انسان است که باید شکل بگیرد. این مجموعه شش‌تایی را کنار هم ذیل یک عنوان کلان به نام هنر و رسانه قرار دادیم که کار آن درواقع وارد کردن هنر و رسانه در اینجا را ارتباط بین سطح دانش و زندگی مردم است. همان چیزی که ما تحت عنوان تبلیغ از آن یاد کرده و آن را کم داشتیم. اسم هنر و رسانه پیش ما شد دانشکدگان و در واحدها شد دانشکده‌ها، یعنی در واحدها اگر این رشته‌ها وجود دارد ذیل این عنوان دانشکده خود را خواهند شناخت. دو دانشکدگان دیگر نیز پیش ما شکل گرفت. از مجموعه گروه‌های کشوری مثل معماری و شهرسازی، جغرافیا، تاریخ و باستان‌شناسی، جهانگردی (گردشگری)، میراث و مطالعات محیط‌زیست با محیط‌زیست انسانی این مجموعه را دیدم که موضوع اصلی بالای سرآنها فرهنگ و تمدن است. ما اگر معماری یا گردشگری را می‌خواهیم مساله ما تمدن‌سازی است. جغرافیا برای ما مهم است چون جغرافیا برای شناخت فرهنگ و زبان ملل است. اینها برای ما از این جهت مهم است. اینها هویت پیدا کنند و پیش ما دانشکدگان شکل گرفته و در واحدها نیز ما از این به بعد دانشکده داریم. عنوان سوم که عنوان مهمی است جامعه و حکمرانی است. علوم و حوزه‌ها و گروه‌های کشوری مثل مدیریت اقتصاد، علوم سیاسی، مدیریت، جامعه‌شناسی، حقوق و حسابداری و مالی این مجموعه نیز تحت عنوان جامعه و حکمرانی دانشگدگان آن و در واحدها نیز دانشکده‌ها شکل می‌گیرد.

دانشکدگان‌ها چگونه با واحدها ارتباط خواهند داشت؟ تعاملی بین دانشکدگان هم شکل می‌گیرد؟

یک حلقه میانی در استان‌ها به شکل شورا ماموریت اتصال دانشکدگان و گروه‌های کشوری را به واحدها برعهده دارد و این یک نظام هرمی منسجمی به ما خواهد داد و بعد از اینکه این پنج‌حرفه کارکرد اصلی خود را انجام بدهد و تصویب شود، ما از این نظام هرمی باید به سوی یک نظام شبکه‌ای‌تر حرکت کنیم ولی فعلا با این نظام هرمی کار می‌کنیم. کنار این جریان دو امکان را ایجاد کرده‌ایم؛ در دانشکدگان‌ها علاوه بر این گروه‌های کلاسیک و سنتی دانشی که دارند، همکاری بین گروه‌ها ایجاد می‌شود و در همکاری‌ای که بین گروه‌های دانشکدگان همجوار آنها می‌توانند رشته‌های میان‌رشته‌ای را براساس ماموریت دانشکده به ما پیشنهاد دهند. در شورایی که در نظام‌نامه تعریف شده بررسی می‌شود. توسعه رشته‌های ما از این به بعد بیشتر میان‌رشته‌ای خواهد بود، یعنی با استفاده از این آزمایشی که الان آماده داریم. این در سطح آموزشی است.

در حوزه پژوهشی همکاری‌ها چگونه خواهد بود؟

در سطح پژوهشی نیز ذیل دانشکدگان، امکان ایجاد واحدهایی به نام اندیشکده یا همین شکل‌های میان‌رشته‌ای را در جهت اهداف دانشکده و دانشکدگان فراهم کرده‌ایم، یعنی در یک دوره زمانی دانشگاه آزاد از جهت حوزه‌های آموزشی و پژوهشی پوست‌اندازی کرده و رشته‌های جدید و میان‌رشته‌ای به دانشگاه اضافه می‌شود و به‌تدریج با حفظ استقرار در پایه‌های نظام‌های دانشی قدیم، نظام‌های دانشی جدید را توسعه خواهد داد. این اتفاقی است که در نظام دانشی ما می‌افتد.

ساختار داخلی معاونت نیز تحت‌تاثیر این تحولات تغییر می‌کند؟

قاعدتا براساس این ما تجارب در ساختار اجرایی داخلی خود تغییراتی نیز ایجاد کنیم. این دو تغییری که اتفاق افتاده به این شکل است که ما از قدیم در دانشگاه‌ها یک مساله جدی به نام صف و ستاد داشتیم، یعنی همان مساله دانشکده و معاونت. همان‌طور که عرض کردم شما در برخی دانشگاه‌ها می‌بینید که دانشکده‌ها مهم و معاونت‌ها پشتیبان هستند. در برخی دانشگاه‌ها می‌بینید که معاونت‌ها مهم هستند و دانشکده‌ها حاشیه‌ای‌تر تلقی می‌شوند. این مساله و تنظیم روابط بین صف و ستاد یکی از مسائل مهم رئیس هر دانشگاه و یکی از مسائل جدی در هر دانشگاهی است. ما در گام بعد باید به این نتیجه رسید به که وقتی زاویه دانشکدگان ما در حال شکل‌گیری در سطح کلان است باید درکنار ادارات کل و معاونت‌ها اینها را وارد کنیم و قدرت دهیم. بعدا به ذهن‌مان رسید که ما از این ساختار اجرایی قوی برخوردار هستیم و به طور طبیعی چون همیشه ستاد قدرتمندتر از صف است، به صفی که تازه می‌خواهد متولد شود شاید مجال ندهد. ابتکاری که در دانشگاه آزاد ایجاد شد، این بود که ما به طور کلی ستاد خود را در صف ادغام کردیم، به صف را در ستاد یا اینکه بخواهیم صف را از دل ستاد بیرون بیاوریم. به این معنا که دانشکدگان در معاونت علوم انسانی که سه دانشکدگان می‌شود، به جای سه اداره کل آموزش، پژوهش و برنامه‌ریزی ما قرار گرفتند و مجموعه وظایف اجرایی بین آنها توزیع شود. به عبارت دیگر همه این وظایف اجرایی در سطح آموزش، پژوهش و برنامه‌ریزی به عهده دارند. هرکدام از آنها ماموریت یکی از این سه حوزه اجرایی را حفظ خواهند کرد تا کار کاملا متوازیع شود اما از این به بعد ما با رئیس دانشکدگان مجموعه معاونت را جلسو می‌بریم و حوزه‌های اجرایی ستادی ما نیز ذیل آنها تنظیم می‌شود. به همین دلیل یک تغییر ساختار بسیار جدی در دانشگاه آزاد ایجاد و این مساله در همه معاونت‌ها پیگیری شده است. این مجموعه به‌تدریج دانشگاه آزاد را دارای چند دانشکدگان خواهد کرد که در بلندمدت می‌توانند جای معاونت‌های موضوعی را هم در این دانشگاه بگیرند، تا از این به بعد دانشگاه آزاد با دانشکدگان شناخته و ماموریت ها در آنجا ذیل شود. شاید در نگاه بلندمدت بتوانیم بعد از اینکه دانشکدگان به رده‌های بالاتر مدیریتی ارتقا پیدا کنند، وظایف مجموعه ستادی رده بالایمان را هم از دانشکدگان بخواهیم و آنها هم در دانشکدگان ادغام شوند. اما فعلا در سطح معاونت‌های موضوعی این کار را انجام داده‌ایم و بعد از اینکه دوره آزمایشی‌مان گذشت می‌توانیم آن را در کل دانشگاه هم اجرا کنیم.

تقسیم‌بندی دانشکدگان تا چه میزان با مطالعه علمی و توجه به تحولات آینده صورت گرفته است؟

در حوزه معاونت علوم انسانی و هنر سه دانشکدگانی که شکل‌گرفته، مبنای اصلی آنها براساس الگوی پنج‌حرفه‌ای تمدن نوین اسلامی مقام معظم‌رهبری بوده است. ایشان یک الگوی پنج‌حرفه‌ای برای تمدن اسلامی دارد که مرحله اول انقلاب اسلامی، مرحله دوم نظام اسلامی و مرحله سوم که امروز در آن قرار داریم و دو مرحله قبلی را پشت سر گذاشته‌ایم، مرحله دولت اسلامی است. ما نیز مثلا گروه‌های دانشگاه آزاد اسلامی را راه انداخته‌ایم. مرحله بعد جامعه اسلامی است که متناظر با آن هنر و رسانه را شکل داده‌ایم و مرحله پنجم تمدن اسلامی است که حوزه فرهنگ و تمدن را هم متناظر با آن ایجاد کرده‌ایم، یعنی همه این اقدامات را در یک الگو و مبنایی بر یک مدل انجام داده‌ایم.

نیمکت

مسیر شکایت اعضای هیات علمی هیات عالی جذب شورای عالی انقلاب فرهنگی است

حامد کرمی، مدیرکل بازرسی و پاسخگویی به شکایات وزارت علوم در گفت‌وگو با مهر با اشاره به فرآیند قانونی رسیدگی به شکایات و اعتراضات اعضای هیات علمی گفت: «تصمیم‌گیری درباره هر گونه اقدام استخدامی، اعم از تبدیل وضعیت و ارتقا اساتید یا هیات جذب اعضای هیات علمی دانشگاه است و اساتید می‌توانند از رأی هیات جذب دانشگاه ازجمله قطع همکاری به هیات مرکزی جذب وزارت علوم شکایت کنند.»

وی ادامه داد: «درنهایت همچنین از رأی هیات مرکزی جذب وزارت علوم می‌توانند به هیات عالی جذب شورای عالی انقلاب فرهنگی شکایت کنند. این مسیر برای رسیدگی به شکایات و اعتراضات اعضای هیات علمی در قانون دیده شده است که باید طی شود.» به گفته او، اگر به هر دلیلی این مسیر قانع‌کننده نبود یا به درستی طی نشد، دفتر بازرسی پاسخگویی به شکایت وزارت علوم هم در خدمت افراد خواهد بود.

اساس فعالیت‌های فرهنگی تقویت امید در دانشگاه است

عبدالحسین کلانتری در شصت‌ویکمین اجلاس معاونان فرهنگی دانشگاه‌ها با هدف تحول فرهنگی دانشگاه، حکمرانی هوشمند؛ خطاب به معاونان فرهنگی و اجتماعی دانشگاه‌ها گفت: «نسبت به همه مجموعه‌های فرهنگی دانشجویی دارای شناسنامه و مجوز فعالیت، برخورد مثبت و توام با پذیرش داشته باشید و فعالان فرهنگی را به انجام فعالیت قانونی امیدوار کنید.» وی تأکید کرد: «شوراهای فرهنگی و نظارت بر فعالیت‌ها جلسات منظم داشته باشند و شرکت‌های برگزاری برنامه توسط تشکل‌ها به سرعت بررسی و اعلام نظر شود و حتما ایجاد امید و نشاط در محیط دانشگاه اصل قرار بگیرد و خدای ناکرده فضای بسته‌ای نباشد که دانشجو سرخورده شود.» کلانتری گفت: «اساس فعالیت‌های فرهنگی تقویت امید در دانشگاه است که همواره ایجاد امید در نسل جوان مورد تاکید مقام معظم‌رهبری بوده است.» معاون وزیر علوم تاکید کرد: «ملاک اصلی در تعامل با مجموعه فرهنگی آیین‌نامه‌های قانونی حوزه فرهنگ در دانشگاه است و سلیقه هیچ مسئولی معیار نیست.»

دومین جشنواره علمی شهید چمران برگزار می‌شود

حمیدرضا مردانی، رئیس دومین جشنواره علمی شهید چمران با اعلام خبر برگزاری این جشنواره در هفته پژوهش، اظهار داشت: «این جشنواره به منظور گسترش فعالیت‌های علمی اساتید بسیجی، تولید علم نافع و ارج نهادن به اقدامات و فعالیت‌های برجسته استادی بسیج و نیز استادان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی کشور در زمینه‌های «علوم انسانی و هنر»، «علوم فنی و مهندسی» و «علوم پایه و کشاورزی» برگزار می‌شود.» او گفت: «جشنواره شامل هشت محور «کتاب»، «مقاله»، «طرح پژوهشی و فناورانه»، کسب‌وکار نوآور و دانش‌بنیان» «راهنمایی، مشاوره، نظارت و راهبری»، «بسته سیاستی»، «کرسی نظریه‌پردازی، مناظره و نقد»، «جاده‌گران تبیین» و «راهیان علم، فناوری و پیشرفت» است. مردانی اظهار داشت: «بازه زمانی آثار علمی مشارکت‌کنندگان جشنواره در محورهای مذکور صرفا مربوط به سال ۱۴۰۱ است و اساتید محترم فرصت دارند آثار علمی خود را تا ۲۰ مهرماه ۱۴۰۲ در سامانه جشنواره (bajchamran. ir) ارسال کنند.»

ضرورت به‌کارگیری علوم و فناوری روز متناسب با نیازهای روز یا تهدیدات آینده

یونس پناهی، معاون تحقیقات و فناوری وزیر بهداشت در بازگزاری نخستین همایش تخصصی تاثیرگذاری علم و فناوری عرفان بیان گفت: «در برنامه هفتم توسعه، جذب ۳۲۰ هزار دانشجوی بین‌الملل هدف‌گذاری شده است.» وی تقویت مرجعیت علمی، رشد دیپلماسی عمومی و گسترش پزشکی تهران خبر داد. وی با اشاره به ضرورت توجه به آینده‌نگاری، اظهار کرد: «یکی از موضوعات مهم و مورد انتظار بررسی میزان آمادگی دانشگاه‌های علوم پزشکی و وزارت بهداشت در مقابل تهدیدات آینده است. پناهی توانمندی‌های علمی و فناوری اموز کشور را با ده‌های گذشته غیرقابل مقایسه دانست و گفت: «راهکارهای جدید جراحی، پیشگیری، امداد، تشخیص، انتقال و... باید به کارگرفته شود. علوم و فناوری روز باید متناسب با نیازهای روز یا تهدیدات آینده به کار گرفته شود.» پناهی در پایان تاکید کرد: «در آیین اختتامیه همایش تخصصی ۵ مهرماه باید به تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی مرتبط تکلیف و ماموریت محتوایی مشخص برای کنگره سراسری سال آینده داده شود.»

هدف‌گذاری جذب ۳۲۰ هزار دانشجوی بین‌الملل در برنامه هفتم توسعه

هاشم دادش‌پور، رئیس سازمان امر دانشجویان، اصل پذیرش دانشجوی بین‌الملل را یک راهبرد و برنامه اصلی برای وزارت علوم بیان کرد و گفت: «در برنامه هفتم توسعه، جذب ۳۲۰ هزار دانشجوی بین‌الملل هدف‌گذاری شده است.» وی تقویت مرجعیت علمی، رشد دیپلماسی عمومی و گسترش پزشکی تهران خبر داد. وی با اشاره به ضرورت توجه به آینده‌نگاری، اظهار کرد: «یکی از موضوعات مهم و مورد انتظار بررسی میزان آمادگی دانشگاه‌های علوم پزشکی و وزارت بهداشت در مقابل تهدیدات آینده است. پناهی توانمندی‌های علمی و فناوری اموز کشور را با ده‌های گذشته غیرقابل مقایسه دانست و گفت: «راهکارهای جدید جراحی، پیشگیری، امداد، تشخیص، انتقال و... باید به کارگرفته شود. علوم و فناوری روز باید متناسب با نیازهای روز یا تهدیدات آینده به کار گرفته شود.» پناهی در پایان تاکید کرد: «در آیین اختتامیه همایش تخصصی ۵ مهرماه باید به تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی مرتبط تکلیف و ماموریت محتوایی مشخص برای کنگره سراسری سال آینده داده شود.»

تغییرات احتمالی به کنکور ۱۴۰۳ نمی‌رسد

عبدالرسول پورعباس در گفت‌وگو با ایسنا، با اعلام اینکه تغییرات احتمالی کنکور به آزمون سال ۱۴۰۳ نمی‌رسد، گفت: «تاثیر سوابق تحصیلی در آزمون سراسری سال آینده، ۵۰ درصد خواهد بود.» وی افزود: «زمزمه حذف تاثیر قطعی سوابق تحصیلی در معدل کنکور از سوی برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح است اما اگر قرار بود تغییری در کنکور سال ۱۴۰۳ اعمال شود باید تا قبل از پایان شهریور به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام می‌شد و ما نیز طبق قانون موظف به اطلاع‌رسانی آن تغییرات به داوطلبان بودیم.» رئیس سازمان سنجش آموزش کشور تصریح کرد: «با توجه به اینکه چیزی به پایان شهریورماه نمانده است و تغییراتی نیز در کنکور صورت نگرفته، بنابراین کنکور سال ۱۴۰۳ همانند کنکور امسال و بدون تغییر برگزار خواهد شد.» معاون وزیر علوم خاطرنشان کرد: «هرگونه تغییر در مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی همچون حذف تاثیر قطعی معدل از سال ۱۴۰۴ اعمال خواهد شد.»

ادامه در صفحه ۵

صفر تا صد طرح همیار دانشجویی که از ترم آینده در دانشگاه آزاد اجرایی می‌شود

کارورزی در دانشگاه با طعم شیرین تخفیف شهریه

فاطمه طاری‌بخش
خبرنگار گروه دانشگاه

در مرحله شکل‌گیری نظام دانشی دانشگاه آزاد بناست چه مراحل جدیدی را دنبال کنیم؟ در حوزه اجرا پیش‌بینی‌تان این است که ارتباط بین صف و اجرا در نظام دانشی شکل خواهد گرفت، درحالی‌که ما در سامانه هایمان آمار و شبکه افراد هیات علمی را هم داریم، اما هنوز نتوانسته‌ایم ارتباط لازم را در این زمینه ایجاد کنیم؟

سوالی دقیق و فنی بود و نشان می‌دهد شما به فضای دانشگاه آزاد مسلط هستید. در این زمینه قدم اول ما ابلاغ نظام‌نامه بود که این اتفاق افتاد. گام دوم بازسازی ساختار معاونت‌ها و هماهنگ کردن آنها با نظام‌نامه است که خوشبختانه این گام هم رو به اتمام است. در گام سوم باید برای روسای دانشکدگان‌هایمان حکم بزنیم تا آنها مستقر شوند، همچنین از آنها بخواهیم که در گام بعدی، مدیران گروه کشوری‌شان را پیشنهاد دهند تا حکم‌های آنها صادر شود، تا بعد در گروه‌های کشوری، شوراها و دعوت از اساتید را که معمولا از سراسر کشور هم انتخاب می‌شوند، داشته باشیم. بعد از اینکه این سازمان به سمتی حرکت می‌دهیم. طبیعتا اساتید ما در گروه‌ها و دانشکده‌های جدید، جهت‌گیری‌ای پیدا خواهند کرد که تمام ایده‌هایشان را در جهت آینده‌ای که برای دانشگاه طراحی شده، تنظیم کرده و به ایجاد خلاقیت‌ها و نوآوری‌های دانشی جدید اهتمام بورزند.

در ساختار جدید دانشی چگونه ارتباط بین دانشکدگان با مراکز اجرایی و تخصصی مرتبط مانند وزارتخانه‌ها، نهادها و دستگاه‌ها در حوزه علمی برقرار خواهد شد؟ آیا برای این موضوع، برنامه‌ریزی لازم شده است؟

بله، این هم یکی از اتفاقات بسیار مهمی است که در دانشگاه آزاد شروع شده و در حال ثبت است. موضوعی در این دانشگاه به نام ارتباط بین پایه و عرصه در حال پیگیری است. منظورمان از پایه همین رشته‌های دانشی است که به تدریج یک نظمی برای خود پیدا می‌کند و مساله عرصه هم همین نکته‌ای است که قسما مطرح گردید، یعنی ارتباط با جامعه، ارتباط با حاکمیت و ارتباط با سفر مردم و به صورت کلی عملیاتی شدن رشته‌ها. با توجه به اینکه ما یک الگوی نمونه در حوزه پزشکی کشورمان داریم و در دانشگاه آزاد هم خوشبختانه به دلیل برخورداری از معاونت پزشکی برای ما قابل بهره‌برداری بوده، باید بگویم همان طور که بیمارستان را به دانشکده پزشکی متصل می‌کنیم و در این دانشکده اساتید کارشان را انجام داده و دانشجویان آموزش می‌بینند، خدمات اجتماعی نیز به مردم ارائه می‌شود. مشابه آن مدارس سما را هم در دانشگاه آزاد داشتیم که خوشبختانه به معاونت علوم تربیتی نیز ما متصل شده و عینا همان ربطی که بین بیمارستان و دانشکده پزشکی وجود دارد، بین معاونت علوم تربیتی و مدارس سما هم ایجاد شد. در حوزه معاونت علوم انسانی هم ما به ازای هر کدام از دانشکدگان‌هایمان همین وضعیت را داریم. ارتباطی که ما بین دانشکدگان و این نوع عرصه‌هایمان ایجاد خواهیم کرد تقریبا ماه‌به‌ازای هر کدام از دانشکدگان عرصه و عرصه‌هایی را در ارتباط با صنعت، دولت و جامعه در دست طراحی داریم و برخی از آنها هم موجود است و این ساختارها به‌تدریج در حال تنظیم است تا این رشته‌ها به کف جامعه بیایند.

با توجه به ماموریتی که برای ساختار دانشی تعریف شده، به نظر می‌رسد سرفصل‌های برنامه‌های درسی موجود باسختگی نیاز فعلی نباشد. برنامه شما برای رفع این مساله چیست؟

بازنگری سرفصل‌ها را از مدت‌ها قبل شروع کرده‌ایم و این جریان با نظام‌نامه دانشی با یک مدیریت دانشی پیگیری می‌شود، اما آنچه برای ما مهم است اینکه بعد از این با رشته‌ها و سرفصل‌های کاملا جدید مواجه هستیم، نه فقط بازنگری‌ای که در رشته‌های قدیمی صورت می‌گیرد. طبیعتا وقتی رشته‌های جدید میان‌رشته‌ای در حال شکل‌گیری است، سرفصل‌های خاص خودش را هم خواهد داشت.

ساختار جدید از لحاظ بودجه‌ای و درآمدزایی چه تاثیری در بستر دانشگاه آزاد خواهد داشت؟

زمانی که از ارتباط عرصه و پایه صحبت می‌کنید، به طور طبیعی موضوع بودجه به عنوان یکی از مسائل عرصه مطرح می‌شود و قاعدتا وقتی دانش را وارد عرصه می‌کنید، با حاکمیتی درگیر می‌شویم که منظورم آن موضوع بودجه است و منظورا زبودجه هم به عنوان نوع هزینه‌کرد ما و هم به عنوان نوع درآمد ما خواهد بود. نکته‌ای که باید مدنظر قرار گیرد اینکه طبیعتا در این ساختار دانش در سطح اجتماعی گسترده می‌شود.

با توجه به اینکه گروه‌های تخصصی ارتباط بین دانشگاه و عرصه را بیشتر می‌کنند، باعث درآمدزایی هم می‌شود؟

ما مثال را از پزشکی و بیمارستان شروع کردیم و الان هم در حال گسترش همین مدل هستیم. می‌بینید که در بیمارستان ما درآمدزایی هم داریم، غیر از اینکه دانش را به عرصه‌های اجتماعی وارد می‌کنیم اما درآمدزایی‌اش هم به طور طبیعی در کنارآن مطرح می‌شود. قاعدتا براساس همین الگو در دیگر حوزه‌ها هم وضعیت قابل تغییر است.

ساختار جدید معاونت چه زمانی ابلاغ می‌شود؟

نظام‌نامه دانشی ابلاغ شده و ساختار معاونت در چند روز آینده هم ابلاغ خواهد شد، البته این ساختار مصوب شده و تنها ابلاغ جزئیات باقی مانده است و از ابتدای سال تحصیلی جدید این نظام را به‌تدریج مستقر خواهیم کرد.

نظارت بر نحوه اجرا و پیاده‌سازی نظام جدید دانشی در معاونت علوم انسانی و هنر چگونه انجام می‌شود؟

این جزء لوازم قطعی استقرار این نظام است و از قبل هم وجود داشته. با نظام دانشی جدید طبعتا مجموعه منسجم‌تر به این ماموریت توجه خواهد کرد و سفرهای استانی و غیراستانی بعد از این هدف خواهد داشت، یعنی از این طریق دیگر مشخص خواهد بود که ما با چه رویکردی در سفرها وارد استان‌های مختلف می‌شویم. یعنی بعد از این چه تیم ما در ستاد و چه مجموعه دانشکدگان که روسای دانشکدگان و گروه‌های کشوری را شامل می‌شود، در این سفرها شریک خواهند بود. هدف ما هم همین خواهد بود تا مسائل خود واحدها هم لحاظ شده و در ستاد مدنظر قرار گیرد.

در حوزه شکل‌گیری نظام دانشی دانشگاه آزاد بناست چه مراحل جدیدی را دنبال کنیم؟ در حوزه اجرا پیش‌بینی‌تان این است که ارتباط بین صف و اجرا در نظام دانشی شکل خواهد گرفت، درحالی‌که ما در سامانه هایمان آمار و شبکه افراد هیات علمی را هم داریم، اما هنوز نتوانسته‌ایم ارتباط لازم را در این زمینه ایجاد کنیم؟

سوالی دقیق و فنی بود و نشان می‌دهد شما به فضای دانشگاه آزاد مسلط هستید. در این زمینه قدم اول ما ابلاغ نظام‌نامه بود که این اتفاق افتاد. گام دوم بازسازی ساختار معاونت‌ها و هماهنگ کردن آنها با نظام‌نامه است که خوشبختانه این گام هم رو به اتمام است. در گام سوم باید برای روسای دانشکدگان‌هایمان حکم بزنیم تا آنها مستقر شوند، همچنین از آنها بخواهیم که در گام بعدی، مدیران گروه کشوری‌شان را پیشنهاد دهند تا حکم‌های آنها صادر شود، تا بعد در گروه‌های کشوری، شوراها و دعوت از اساتید را که معمولا از سراسر کشور هم انتخاب می‌شوند، داشته باشیم. بعد از اینکه این سازمان به سمتی حرکت می‌دهیم. طبیعتا اساتید ما در گروه‌ها و دانشکده‌های جدید، جهت‌گیری‌ای پیدا خواهند کرد که تمام ایده‌هایشان را در جهت آینده‌ای که برای دانشگاه طراحی شده، تنظیم کرده و به ایجاد خلاقیت‌ها و نوآوری‌های دانشی جدید اهتمام بورزند.

**در ساختار جدید دانشی چگونه ارتباط بین دانشکدگان با مراکز اجرایی و تخصصی مرتبط مانند وزارتخانه‌ها، نهادها و دستگاه‌ها در حوزه